

Ügyiratszám: MN/3651-8/2016.
Ügyintéző: **személyes adat**
Email: **személyes adat**
Tárgy: a kiskorúak védelmére vonatkozó
törvényi rendelkezések megsértése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

441/2016. (IV. 12.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) az Advenio Műsorszolgáltató Zrt.-vel (1089 Budapest, Üllői út 102., a továbbiakban: Médiaszolgáltató) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a Class FM adón 2016. január 4-én 6 óra 8 perctől sugárzott Morning Show című műsorszám közzétételével megsértette a műsorszámok korhatári kategóriába sorolására és közzétételére vonatkozó törvényi rendelkezéseket, ezért a Médiaszolgáltatót

500 000 Ft, azaz ötszázezer forint bírsággal sújtja.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-00295141-00000024 számú számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szembeni bírság igényét közigazgatási úton érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata az annak közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Médiatanácshoz (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése és a tárgyalás tartása a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Médiatanács hivatalból vizsgálta a Class FM adó 2016. januárban sugárzott műsorait. A vizsgált adásnapon 6 óra 8 perctől sugárzott Morning Show című műsorszámmal kapcsolatban felmerült a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése, az erőszakos konfliktusmegoldás ábrázolása és a szexualitásra utaló tartalmak miatt.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 29. § (1) bekezdése alapján a Médiatanács az Mttv. 182. § c) pontja szerinti hatáskörében 2016. február 16-án hivatalból hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben. A Ket. 29. § (3) bekezdése szerint 180/2016. (II. 16.) számú, MN/3651-4/2014. ügyiratszámú végzésében tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a hatósági ellenőrzés megállapításairól és a Ket. 51. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról, valamint a Ket. 68. § (1) bekezdés alapján az iratbetekintés lehetőségéről.

A postai térítvény szerint a Médiaszolgáltató az eljárás megindításáról értesítő végzést 2016. március 4-én átvette, nyilatkozata 2016. március 17-én érkezett.

Előadta, hogy az eljárás megindításáról értesítő végzés kézhezvételét követően megvizsgálta a kifogásolt műsorszámot, és álláspontja szerint az megfelelt a III. korhatári kategória szempontjainak. Kifejtette, hogy a műsorszám egészét figyelembe véve az elhangzottak a 12-16 év közötti fiatalok számára érthetőek voltak, személyiségfejlődésüket kedvezőtlenül nem befolyásolhatták: a műsorszám az adott korosztályban félelmet nem kelthetett, annak nem volt meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, az erőszakot nem ábrázolta pozitívan vagy elfogadhatóan, továbbá obszcén kifejezéseket nem tartalmazott.

Kiemelte a Médiaszolgáltató, hogy a műsorszám kapcsán kizárólag a 12-16 év közötti, és nem a 16 éven aluli fiatalok személyiségfejlődésére gyakorolt hatás vizsgálható, továbbá hogy a korosztályra gyakorolt összehatást kell figyelembe venni, elemezve az elhangzottak üzenetét, konklúzióját is.

A sérelmezett tartalommal kapcsolatban előadta, hogy a műsorvezetők megdöbbenésüket fejezték ki az oroszországi játszóházban történtek miatt. Megosztották a hallgatókkal saját tapasztalataikat, melynek lényege az volt, hogy találkoztak már erőszakos szülőkkel, de az ilyen magatartást elítélik, ők maguk tettlegességhez sohasem folyamodnának. Véleményük szerint a kiskorú gyermeket az apának meg kell óvnia a hasonló konfliktushelyzetektől. Jelezte a Médiaszolgáltató, hogy a 12-16 év közötti korosztály már nem is részese a feldolgozott problémának. Hangsúlyozta, hogy a műsorvezetők apaként számoltak be arról, hogyan állnak ki a gyermekeikért, ami pozitív, megnyugtató üzenet lehetett a gyermekkorú hallgatók számára. A Médiaszolgáltató álláspontja szerint az érintett korosztály már képes elkülöníteni az ironikus, átvitt értelemben használt megjegyzéseket a nem ironikus tartalmaktól. A játszóházi és játszótéri konfliktusok bemutatása tehát nem volt ellenpontozás, kritika nélküli, így nem képzelhető el, hogy az követendő mintaként szolgálhatott volna a kamaszkorú közönség számára.

A játszótéren álldogáló szülők szexuális fantáziáit idéző megjegyzés a Médiaszolgáltató véleménye szerint nem haladta meg a III. korhatári kategória szempontjait, különösen azért, mert a védett korosztályban is gyakran használt kifejezéssel fejezte ki a nő iránti vágyat. A kijelentés a tinédzserek számára érthető, köznapi, egyértelmű volt, így fejlődésüket károsan nem befolyásolhatta.

Rákóczi Ferenc dohányzásról való leszokása kapcsán nem hangzott el szexuális tartalom, ugyanakkor maga a téma kifejezetten pozitív, hiszen a kamaszok fejlődését az alkohol- és drogfogyasztáson kívül a dohányzás is fenyegeti.

Jelezte a Médiaszolgáltató, hogy az elhangzottak végzésben szereplő szöveges leirata nem felel meg a ténylegesen adásba került tartalomnak, abból különösen a kritikát és ellenpontozást tartalmazó kijelentések hiányoznak.

Összefoglalóan kifejtette a Médiaszolgáltató, hogy a kamaszok számára a távolságtartást a kritikai szemlélet, illetve az egymással vitatkozó, egymást is ellenpontoszó műsorvezetői módszer is biztosította.

A Médiaszolgáltató a fentiek alapján az eljárás megszüntetését kérte.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a vizsgálati jelentés és a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. Az Mttv. 9. § (5) bekezdésének megsértése

A 6 óra 8 perckor kezdődött Morning Show című műsorszámot a Médiaszolgáltató az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerinti III. korhatári kategóriába (tizenkét éven aluliaknak nem ajánlott) sorolta. A választott korhatári kategóriának megfelelő figyelmeztetés 6:05:41-kor, közvetlenül a Morning Show főcíme előtt sugárzott zeneszámot megelőzően hangzott el.

A műsorszám korábbi adásokból összevágott válogatás – Best of Morning Show – volt.

Az első műsorrészben a műsorvezetők egy oroszországi játszóházban kitört tömegverekedést, illetve a játszótéren a kisgyerekek által kiváltott szülői konfliktusokat vitatták meg.

06:11:20-06:14:17

Sebestyén Balázs: *„Érkezik egy fehér ruhás anyuka, aki elkezd nagyon magyarázni valamit nagyon vehemensen egy képhatáron kívül álló lánynak, jön egy nagydarab, fekete ruhás másik anyuka, akinek viszont ez nem tetszik, és elkezd még vehemensebben magyarázni a fehér ruhás hölgynek, a két anyuka veszekszik, megérkezik egy harmadik, magas sarkúban lévő, egyébként tip-top anyuka, csilivili kis ruhában, már ketten támadják a fehér ruhás hölgyet. Mire megérkezik egy negyedik anyuka, aki megpróbálja a fehér ruhás lányt kicsit arrébb rángatni, jöjjön arrébb, nem történik meg. Ekkor a fehér ruhás nő lök egyet a szőkének a vállán, és itt kezd elszabadulni a pokol, egy anyuka odarohan, elviszi a gyermekét, és elrohan. Ő a legrutinosabb, ő látja pillanatokon belül. Azt hittem, hogy palik kezdték el a cikk alapján, de ez csaj bunyó..., kb. öt darab anyuka veszekszik egymással..., öt darab anyuka, és a kép jobb sarkában, a kamera sajnos nem tud fordulni, már masszívan zajlik a bunyó. A kamera ugye fix képkivágást mutat, néha egy haj, néha egy könyök bevillan. Ott már brutálisan zajlik a bunyó, valószínűleg hárman vagy négyen csépelnek egyet. A gyerekek szájtátva nézik, kijöttek a csúszdás részből, minden kisgyerek kis magas sarkú, kis kosztüm, tehát a gyerekek is úgy vannak felöltöztetve, mintha 30 évesek lennének.”*

Vadon János: *„Sokkal izgalmasabb, mint a labdákkal teli medence, ahogy a szülők verik egymást.”*

Sebestyén Balázs: *„Mondom neked, azt nem hiszem el, egy, kettő, három, négy, öt, hat darab anyuka egymásnak kapaszkodva, mint tudod, amikor hopp Juliskát, hopp Mariskát játszol, és középen ül valaki, akit be akartok dobni a vízbe, összekapaszkodva tépik egymást.”*

Rákóczi Ferenc: *„Apu nem avatkozik bele?”*

Sebestyén Balázs: *„Apu nem avatkozik bele, az egyik fekete ruhás nő úgy nyakon szorítja a fehér ruhását, akivel kezdődött a buli, hátulról fogja, a nőnek lóg le a keze, és konkrétan fojtogatja.”*

Vadon János: *„De az mennyire jó már, ebben a pillanatban valószínűleg a legkisebb gondjuk az, hogy mi van a gyerekekkel. Ők ott ütik-verik egymást, megy a bunyó, megy az adok, megy a fight.”*

Rákóczi Ferenc: *„Atyaisten, Atyaisten.”*

Sebestyén Balázs: „Ebben a pillanatban megérkezik apuka, szürke pólóban, és aki nem szimpatikus ott, egy rózsaszínű anyuka, mert nagyon hepciáskodik, és jobb kézzel egy olyat ráver anyukára, olyat ráver anyukára, hogy anyuka rózsaszín pulóverben konkrétan beesik hátra csúszdába, amit már nem látsz.”

06:20:13-06:20:45

Rákóczi Ferenc: „Te nem nyúlhatsz a más gyerekéhez, azért mondd az anyjának, hogy jöjjön ő.”

Vadon János: „De nem mindegy, hogy hogyan mondd neki: mi a **kurva anyádat** csinálsz? Nem látod, hogy a szemébe szórja a homokot?”

Rákóczi Ferenc: „A hülye gyereked az én okos gyerekemnek..., még ez szokott lenni.”

Vadon János: „Rádásul a mi vödrünkéből, és akkor rögtön persze, van ez a típus, aki alig várja, hogy történjen valami, és akkor kioszthasson mindenkire, és elmondhassa, hogy te milyen rossz szülő vagy, hogy milyen rosszul neveled a gyerekedet, és ha lehet, még egy hogyhívjakot, egy sunyi balcsapottat le tudjon neked nyomni.”

06:21:43-06:22:06

Vadon János: „**A kis gennyes, rohadék hatéves.**”

Sebestyén Balázs: „Hat-nyolc évesen már nagyon kis gennyes rohadékok tudnak egyébként lenni.”

Rákóczi Ferenc: „Kicsavartad a kezét?”

Sebestyén Balázs: „Nézd, volt elbeszélgetés, volt elbeszélgetés.”

Vadon János: „A mászóka mögött?”

Sebestyén Balázs: „Nézd, most odamenni kilenc évesen, és belerúgni direkt egy négy-öt évesbe egy olyan erőset, hogy zokogva jöjjön ki, az nem teljesítmény. Tudod, vannak ezek a **kis rohadékok.**”

Rákóczi Ferenc: „És mondtad neki, hogy engem üss meg?”

06:23:34-06:23:53

Vadon János: „De ilyenkor nem az a megoldás, hogy egyszerűen kivonod belőle a gyerekedet, ebből a sztoriból.”

Sebestyén Balázs: „Hát, dehogynem.”

Vadon János: „Asztat otthagysz őket..., de látod, hogy...”

Sebestyén Balázs: „Kivonod és a helyére állsz, és rendezed a sorokat.”

Vadon János: „...szláv barátaink nem így intézték a dolgot, ők nem kivonták a csapataikat, hanem még harcba küldtek párat.”

Rákóczi Ferenc: „Én nagyon vártam, hogy itt fegyver is előkerül a végén.”

06:26:57-06:27:05

Sebestyén Balázs a játszóterei álldogálásról: „**Egyébként is, az én feleségem el van hívva, azt meg de megdugnám, de rám sem néz. Nem így van?**”

A műsorszámok korhatári kategóriába sorolásának szempontjait az Mttv. 9. §-a határozza meg.

Az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerint: „Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott”.

Az Mttv. (5) bekezdése értelmében: „Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott”.

A fentiek alapján azt a műsorszámot kell a IV. korhatári kategóriába sorolni, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. A jogalkotó káros elemként emelte ki az erőszakra és szexualitásra utalást, valamint az erőszakos konfliktusmegoldás középpontba helyezését, kimerítően azonban nem sorolta fel a potenciálisan ártalmas tartalmakat.

A műsorszámok napközbeni közzététele akkor elfogadható, ha egyáltalán nem jelenik meg bennük ártalmas elem, illetve ha a problémás részek a 12 év alatti korosztály számára feldolgozhatók, a serdülők pedig önállóan is megérthetik az elhangzottakat.

A Fővárosi Bíróság 3.K.33902/2005/7. számú ítélete megerősítette, hogy a kiskorúak egészséges erkölcsi, szellemi, pszichikai fejlődése olyan alkotmányos érték, amellyel szemben minden más alkotmányos szabadságnak engednie kell. A véleménynyilvánítási, műsorszerkesztési, műsorszolgáltatási szabadság csak ezen értékek maximális védelmét figyelembe véve valósulhat meg. Kétség esetén kizárólag a túlzott védelem lehet az elfogadható mérce.

A Legfelsőbb Bíróság eseti döntésében megállapította, hogy a kiskorú különös védettségét az indokolja, hogy nem lehet kiindulni a befogadó reális értékítéletéből, abból, hogy a látottakat megfelelő módon, megfelelő értékrend alapján elemzi és értékeli, hiszen a kiemelt védettséget éppen az indokolja, hogy a kiskorúak a végleges értékrend kialakításának folyamatában vannak. Ez adja személyiségfejlődésük sérülékenységét, egyúttal ez indokolja fokozott védelmüket is.

A bírói értelmezés szerint (pl. Fővárosi Bíróság 24.K.32571/2005/6. számú ítélete) a médiaszolgáltatóknak egy-egy műsorszám klasszifikációja során vizsgálni kell a műsorszámban feldolgozni kívánt témát, továbbá a feldolgozás módját és eszközeit. Így a káros tartalmak megjelenése esetén értékelni kell többek között a megjelenítés kontextusát.

Több esetben kifejtette a bíróság, hogy amennyiben valamely műsorszám olyan elemeket tartalmaz, amelyeket besorolásuk esetén magasabb kategóriának megfelelően lehetne csak sugározni – éppen a minősítésnél való megszorító eljárásra, továbbá a védendő korosztályra tekintettel – az egész műsorszámot eggyel magasabb kategóriába kell sorolni és annak megfelelően sugározni.

A műsorszám klasszifikációja során az adott korosztály legfiatalabb rétegeire is figyelemmel kell lenni. A jelenlegi esetben azt kell a vizsgálat középpontjába helyezni, hogy a 12 éves gyermekek számára – miután a Médiaszolgáltató a műsorszámot 12 éven *aluliak* számára nem ajánlott minősítéssel látta el – a kifogásolt elemek nem hordoztak-e a korosztály fejlődésére káros hatás kiváltására alkalmas tartalmat. Amennyiben egy műsorszám, vagy egyes jelenetei e kritériumnak nem felelnek meg, és ezáltal az adott korosztály akár csak igen szűk rétegét is – jelen esetben pl. a 12 éveseket – veszélynek teszik ki, úgy a műsorszámot magasabb, azaz IV. kategóriába kell sorolni.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.K.32.520/2013/10. számú ítéletében rámutatott arra, hogy *„a védendő korosztály nagyon érzékeny, változó, könnyen befolyásolható korban van, ekkor alakulnak ki és rögzülnek a későbbi pszichés és szocializációs attitűdjei. Ebben a korban rendkívül fogékonyak az őket ért különféle behatásokra, káros üzenetekre, adott esetben komoly megértési, feldolgozási problémákat okozhatnak számukra, hogy a szereplők által tanúsított viselkedésmódok közül melyek azok, amelyek követendőek, amelyek elítélendő magatartásformák.”*

A korhatári kategória helyes megválasztásához *„A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható*

jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai” című ajánlás (a továbbiakban: klasszifikációs ajánlás) nyújt támpontot.

Az aggályos témák ábrázolása körében a III. korhatári kategóriába sorolt műsorszámokra vonatkozóan kifejti a klasszifikációs ajánlás: „... a felnőtt témák tárgyalása akkor megengedhető ebben a korhatár-kategóriában, ha azokat a kibontásukban megfelelő körültekintéssel és érzékenységgel kezelik. **Nem elfogadható** többek között, ha a negatív konzekvenciák, mint a büntetőjogi következmények vagy az egészségre ártalmas hatások, a társadalmi és emberi következmények nem kerülnek említésre, vagy **ha az antiszociális magatartást kívánatosnak, társadalmilag elfogadottnak mutatják be (...)** Fontos az is, hogy a konfliktusokra és devianciákra vonatkozó megoldási módok említésre kerüljenek. (...) **A média által nyújtott modellek sok esetben elfogadottak és népszerűek**, a médiaszátárokat példaképként választó fiatalok ezeknek a figuráknak speciális értékeket – mint fizikai vonzerő, vagyon, jólét, siker – tulajdonítanak. **A serdülők átvehetik értékpreferenciáikat, ideológiai nézeteiket, életmódjukat, a sikert megcélzó stratégiáikat**, közben azonban mindez problémát okozhat az önértékelésükben és kisebbségi érzést kelthet bennük. Az egészséggel kapcsolatos viselkedés területén folytatott kutatások igazolták, hogy a táplálkozás, a szexuális aktivitás, az alkoholfogyasztás, a dohányzás és a droghasználat összefüggést mutat a médiában megjelenő mintákkal.”

A III. korhatári kategóriába sorolt műsorszámok megengedhető szexuális tartalmára vonatkozóan klasszifikációs ajánlás kifejti: „... a médiaszolgáltatóknak figyelemmel kell lennie arra, hogy a serdülők szexualitáshoz való viszonyát még számos ellentmondásos elképzelés, frusztráció, bizonytalanság és tapasztalatlanság jellemzi. A nemiséggel kapcsolatos beállítottsághoz még gyakran szorongás és negatív attitűdök kapcsolódnak. Nincsenek még felkészülve arra, hogy a szexualitás közvetlen vagy nyers megjelenésének hatására kialakuló feszültségeiket minden esetben megfelelően értelmezzék és kezeljék, ezért a szexualitás direkt ábrázolása – sem képileg, sem verbálisan – ennek a korosztálynak még semmiképpen nem ajánlott. Emellett a serdülés időszakára a nemi szerepek eltanulását elősegítő példaképek keresése a jellemző, aminek a média fontos forrásává válhat. **Ezért különösen kerülendő többek között az olyan műsorszámok, amelyek a nemi szerepeket illetően negatív kliséket terjesztenek, torz magatartásmintákat közvetítenek, a partnerkapcsolatban nem az egyenrangúságot hirdetik, illetve társadalmilag elfogadottnak állítják be a csak szexuális célra létrejövő, érzelemmentes kapcsolatokat és a promiszkuitást.**”

1.

Az anyukák által kirobbantott tömegverekedés prezentációja során a műsorvezetők nem ítélték el az erőszakos konfliktusmegoldást, kommunikációjuk e tekintetben nem volt egyértelmű.

Egyikük szinte kommentátorként közvetítette az eseményeket („*ott bent már brutálisan folyik a bunyó, valószínűleg hárman vagy négyen csépelnek egyet*”), egy másik pedig hiányolta az apukák beavatkozását („*Én nagyon vártam, hogy még fegyver is előkerül a végén.*”). Hangos nevetés, buzdításszerű hangulat alakult ki a stúdióban a következő megjegyzések után: „*masszívan zajlik a bunyó*” (06:12:50); „*a nőnek lóg a keze, és konkrétan fojtogatja*” (06:13:37); „*jobb kézzel egy olyat ráver anyukára, hogy anyuka rózsaszín pulóverben beesik oda hátra a csúszdába*” (06:14:10); „*a fekete ruhás csaj masszívan fojtogatja a fehér ruhást*” (06:14:51); „*lehet, hogy begörccsölt a keze*” (06:14:53); „*a rózsaszín fölsős néni fölkel az ütés után, és visszamegy*” (06:15:42).

Az elmesélt videó kapcsán a műsorvezetők áttértek a hazai helyzetre, a játszótéri, játszóházi konfliktusokra. Sebestyén Balázs saját élményét mesélte el indításként, mely szerint egy baráti házaspárral utaztak nyaralni, amikor a repülőtéren „*egy baromi agresszív gyerekekkel*” találkoztak, aki fellökte barátaik hároméves kislányát. Elmondása szerint a két anyuka és a

két apuka is majdnem összeverekedett. A műsorvezetők ebből kiindulva vallottak arról, hogy ők hasonló helyzetekben soha nem viselkednek agresszíven, majd ennek némiképp ellentmondóan Sebestyén Balázs elmondta, hogy szívesen megverné a kisebbekkel erőszakoskodó gyerekeket. A nagyobb gyerekeket a következő fordulatokkal nevezte meg a műsorvezető: „*a kis gennyes, rohadék hatéves*”; „*hat-nyolc évesen már nagyon kis gennyes rohadékok tudnak egyébként lenni*”; „*tudod, vannak ezek a kis rohadékok*”.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában előadta, hogy az eljárást indító végzésben nem a műsorszám teljes elhangzott szövege szerepel, mert abból több, a megidézett történetet ellenpontozó, az agressziót elítélő rész hiányzik.

A Médiatanács e körben megállapította, hogy a műsorszám szövegének leírásában valóban vannak kisebb pontatlanságok, azonban ez a tény nem befolyásolja a jogsértés megtörténtét.

Megállapította továbbá a Médiatanács, hogy a Médiaszolgáltató által hivatkozott mondatok az adásban elhangzottak, azonban ezek – arányuknál, az egyes dialógusokban elfoglalt helyüknél és hangsúlyuknál fogva – nem tekinthetők megfelelő ellenpontozásnak.

Rákóczi Ferenc a másik műsorvezető felvetésére, miszerint senki nem törődik a gyerekekkel, 06:13:00-kor megjegyezte, hogy „szegények”, eközben azonban Sebestyén Balázs közvetítésszerűen folyamatosan mesélte tovább a történetet, így ez a megjegyzés nem volt megfelelő ellenpontja az erőszakot alapvetően humorosan bemutató tartalomnak. Sebestyén Balázs 6:13:38-tól elhangzott hozzászólását – „*Nem mennék el egy ilyen moszkvai játszóházba, nem szívesen mennék el.*” – a Médiatanács a műsorvezető hangsúlya és a háttérben nevető kollégák harsogása miatt nem tekintette megfelelő ellenpontozásnak. Az adás egy későbbi részében, a hazai játszótéri konfliktusokról beszélgetve Rákóczi Ferenc megjegyezte: „*...nonszensz, hogy egy ilyen miatt nekimesz, a gyerek intézze el, amit el kell intéznie...*”. A műsorvezető ezt követően hangsúlyozta, hogy családjában nagyon sokáig nem az előbbieknél megfelelően történt a problémakezelés, ezért a Médiatanács ebben az esetben sem tekintette hiteles ellenpontozásnak az elhangzottakat.

A fentiek alapján nem helytálló a Médiaszolgáltató nyilatkozata, hogy a játszóházi konfliktust az agressziót kritizálva, ellenpontozva mutatta be.

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorvezetők félreérthető kommunikációjukkal nem elítélték, inkább elfogadottként ábrázolták az erőszakos konfliktusmegoldást, a kiskorú gyermekekkel szembeni agresszió kapcsán humorizáltak, illetve kisgyerekeket érintően durva indulatszavakat (pl. „*igazi aljas kis rohadék*” 06:20:56) használtak.

A 12-16 éves kor igen érzékeny időszak, a serdülők ekkor sajátítják el a különböző társadalmi szerepeket, próbálgatják, keresik a személyiségüknek leginkább megfelelő mintát. Az identitásképzés időszakában felértékelt szerepe van a példaképeknek, akiknek fő értékrendjével, életstílusával a serdülők könnyen azonosulhatnak, ezek követendő mintául szolgálnak a legtöbb serdülő számára. Erre a törekvésre a közéletből ismert sztár műsorvezetők is gyakran kínálnak fel modelleket, amelyeket a fiatalok még kritikátlanul fogadnak el, illetve csekély élettapasztalatuk miatt nehezen ítélik meg a közvetített magatartásmodell erkölcsi és társadalmi elfogadottságát.

A közismert személyiségek műsorban megnyilvánult attitűdje negatív modellként szolgálhatott.

A műsorszám nem felelt meg a klasszifikációs ajánlásban kifejtett kritériumoknak sem, mely szerint nem elfogadható, ha az antiszociális magatartást kívánatosnak, társadalmilag

elfogadottnak mutatják be. Ugyancsak nem felelt meg annak az elvárásnak, miszerint „*Fontos az is, hogy a konfliktusokra és devianciákra vonatkozó megoldási módzatok említésre kerüljenek*”.

2.

A műsorszámban szexualitásra utalás is előfordult: a játszótéri konfliktusok kapcsán mondta el Sebestyén Balázs, hogy a játszótéren álldogálás unalmas és szomorú, a felnőttek méregetik egymást, az apukák fejében valószínű az is megfordul, hogy „*az én feleségem el van hívva, azt meg de megdugnám, de rám sem néz. Nem így van?*”.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában kifejtette, hogy álláspontja szerint a játszótéren álldogáló szülők fantáziáit idéző megjegyzés nem haladta meg a III. korhatári kategória szempontjait.

A klasszifikációs ajánlás fentebb idézett része szerint a III. korhatári kategóriában kerülendők a torz magatartásmintát, így többek között a csak szexuális célra létrejövő, érzelemmentes kapcsolatokat elfogadottként bemutató tartalmak. A műsorvezető a fenti mondatával egy érzelemmentes, pusztán a szexualitáson alapuló kapcsolatot idézett meg.

A műsorszámok klasszifikációja során a médiaszolgáltatóknak figyelembe kell venni, hogy a gyermek fejlődésében meghatározó jelentőséget tulajdonítanak a 12-16 év közötti életkornak, mivel erre az időszakra tehető a gyermekek világképének, értékrendszerének kialakulása. A nemi érés időszakában lévő serdülők egyre fokozottabban érdeklődnek a szexualitással összefüggő témák iránt, így igen nagy körültekintést igényelnek az ezzel kapcsolatos megnyilatkozások a fiatalok által is hallgatott műsorszámokban. A médián keresztül könnyen elérhető szexuális információ akkor nem rejt veszélyeket, ha az a kiskorú fejlődési szintjének megfelelően nyújt tájékoztatást.

Az idézett szexuális utalásban torz magatartásminta volt felfedezhető, melynek nem volt ellenpontja, így az ártalmas lehetett a kamaszok személyiségfejlődésére, figyelembe véve azt a körülményt is, hogy a sérelmezett mondat egy ismert médiaszemélyiségtől hangozott el, akire a fiatalok felnéznek, és akire hasonlítani szeretnének, így a torz szexuális attitűd erős azonosulást válthatott ki a serdülőkből.

3.

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszám nyelvezete is meghaladta a III. korhatári kategória szempontjait. A III. korhatári kategóriában nem elfogadhatóak az alábbi obszcén kifejezések: „*mi a kurva anyádat csinálsz?*”; „*de megdugnám!*”; „*gennyes rohadék*”.

A műsorszám III. korhatári kategóriában történt közzétételével a Médiaszolgáltató megsértette az Mttv. 9. § (5) bekezdését.

4.

A Médiatanács a Médiaszolgáltató nyilatkozatában foglaltakra tekintettel, mely szerint Rákóczi Ferenc dohányzásról leszokásával foglalkozó szegmensben direkt szexuális tartalom nem hangozott el, ismételten megvizsgálta a 09:39:23-09:39:35 és a 09:39:54-09:40:00 közötti műsorrészeket és azokat nem találta jogsértőnek:

09:39:23-09:39:35

Rákóczi Ferenc: „*Meghoztam életem legnagyobb elhatározását...*”

Sebestyén Balázs: „*Nem maszturbálsz minden reggel?*”

Rákóczi Ferenc: „*Nem, este...*”

09:39:54-09:40:00

Rákóczi Ferenc: „*Ha valakinek odaadom a répámat, az a Jani egyedül.*”

Sebestyén Balázs: *„Én nem irigylem a répádat a Janitól, hallod, csak ne a műsorba tegyéd meg (...), adjátok oda egymás répáját valamikor máskor!”*

A fenti dialógusok sem tartalmuknál, sem üzenetüknél, sem az egész műsorszámokon belül elfoglalt helyüknél, jelentőségüknél fogva nem voltak alkalmasak arra, hogy a tinédzserek személyiségfejlődését kedvezőtlen irányba fordítsák. A dohányzás helyetti reparágcsálásról elhangzott néhány mondat semmiféle szexuális utalást vagy más ártalmas elemet nem tartalmazott.

2. Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontja szerint *„a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé”*.

A Médiaszolgáltató a kifogásolt műsorrészt délelőtt sugározta és a műsorszámot nem a korhatári kategóriájának megfelelő jelzéssel látta el.

A Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontját is.

A jogsértések miatt alkalmazandó jogkövetkezmény megválasztásánál a Médiatanács a következő szempontokat vette figyelembe:

Az Mttv. 186. § (1) bekezdésében szabályozott felhívás jogkövetkezmény abban az esetben alkalmazható, ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg.

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése értelmében:

„[...] ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket”.

Mivel a Médiatanács jelen határozat meghozataláig nem állapította meg az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését a Médiaszolgáltatóval szemben, a jogsértés ismételtsége nem állapítható meg, azonban a gyermekeknek és a kiskorúaknak az Alaptörvényből és az Mttv.-ből levezethető kiemelt védelmére tekintettel a klasszifikációs rendelkezések megsértését a Médiatanács – eddigi gyakorlata alapján – súlyos törvénysértésnek tekinti.

Mindezek alapján az Mttv. 186. § (1) bekezdésében meghatározott felhívás jogkövetkezménye nem volt alkalmazható.

A jogsértések miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés b) pontja jelenti.

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelem szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal – a (7) bekezdés figyelembevételével – a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

[...]

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig, bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig terjedhet.”

A Médiatanács a Médiaszolgáltatót az 1314/2011. (X. 5.) sz. határozatával jelentős befolyásoló erővel rendelkező médiaszolgáltatóként azonosította. A Médiatanács az Mttv. 70. § (6) bekezdése szerint 2012-ben az 1715/2012. (IX. 26.) számú határozatával elfogadott PJ/21223-7/2012. sz. jegyzőkönyvével, 2013-ban az 1434/2013. (IX. 25.) számú határozatával elfogadott PJ/24820-7/2013. sz. jegyzőkönyvével, 2014-ben a 971/2014. (X. 7.) számú döntésével elfogadott PJ/21630-11/2014. sz. jegyzőkönyvével, valamint 2015-ben az 1273/2015. (IX. 15.) sz. döntésével elfogadott PJ/16606-11/2015. sz. jegyzőkönyvével megállapította, hogy a Médiaszolgáltató e státusza nem változott.

Az érdeksérelmet szenvedett és veszélyeztetett személyek körében a Médiatanács a közönségmérés adataira hivatkozik:

A TNS Hoffmann Kft. által közölt adatok szerint a Class FM adó a vizsgált napon 6 és 10 óra között a teljes népesség 22%-át érte el, azaz a Morning Show című műsorszámot 1,8 millióan hallgatták, ami kiemelkedő hallgatottságot jelent. Az adatok alapján a műsorszám meghatározó, az elemzett műsor pedig igen népszerű a hallgatók körében. Bár az érintett korcsoportra vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, a kiemelt hallgatottságból következően kiskorúak is találkozhattak a jogsértő tartalmakkal.

Megjegyezi továbbá e körben a Médiatanács, hogy a Class FM az egyetlen országos vételkörzetű kereskedelmi rádióadó.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdés szerinti további mérlegelési szempontok, így a jogsértés folyamatossága és időtartama, a jogsértéssel elért vagyoni előny, a jogsértéssel okozott érdeksérelmelem és kár, valamint a jogsértés piacra gyakorolt hatása jelen jogsértés vonatkozásában nem voltak értékelhetők.

A Médiatanács a bírságösszeg meghatározása során súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy a vizsgált napon a korábban készült – eredetileg élő – Morning Show című műsorszámokból készült válogatás került adásba, vagyis a problémás részek tudatos szerkesztés eredményeként kerültek a műsorba.

A jelen eljárásban kiszabható bírság maximális összege az Mttv. 187. § (3) bekezdése ba) pontja értelmében kétszázmillió forint.

A Médiatanács a Médiaszolgáltatót az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés ba) pontja alapján az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése miatt a kiszabható bírságmaximum 0,25 %-ának megfelelő, azaz 500 000 Ft bírság megfizetésére kötelezte.

A Médiatanács a bírság összegét úgy határozta meg, hogy egy esetleges újabb jogsértés esetén alkalmazandó jogkövetkezmény meghatározásánál érvényesülhessen a fokozatosság elve, azaz az ismétléssel járó növekvő progresszivitás és a szankcionálás kiszámíthatósága, előreláthatósága.

A jelen határozatban kiszabott bírság az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. A bírság meg nem fizetése esetén a Médiatanács az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 161. §-a szerint intézkedik a bírság behajtásáról az adóhatóság útján. A késedelmesen megfizetett bírságot az Art. 165. § (1) bekezdése alapján az esedékesség napjától késedelmi pótlék

terheli, melynek mértéke a 165. § (2) bekezdése értelmében minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Az eljárás során a Ket. 153. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, valamint az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, illetve a 164. §-on alapul. A tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 338. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. április 12.

A Médiatanács nevében:
dr. Karas Monika
elnök

dr. Vass Ágnes
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat